

# בג"ץ 4885/03 ארגון מגדלי העופות נ' ממשלת ישראל

## 1 העובדות

העותרים תוקפים את חוקתיות תוכנית שעוסקת בהסדרתם של כמה ענפי חקלאות. טענותיהם מתרכזות בהליך החקיקה של התוכנית. לטענתם ההליך נעשה בחקיקת חירום מזרזת במסגרתה לא ניתן לחברי הכנסת די זמן להבין את החוק.

## 2 ההלכות

ראשית, חשוב להבין שההלכות עוסקות בפרוצדורה - חוקתיות הליך החקיקה (ולא במהות - חוקתיות התוכן של החוק).

1. נקבע שהמבחן להתערבותו של בית המשפט בהליך החקיקה הוא אם הפגם שנפל בהליך החקיקה הינו "**פגם היורד לשורש ההליך**". גם בקיומו של פגם כזה אין בהכרח כדי להביא לבטלות החוק, אלא יש לבחון מהי התוצאה הנובעת מקיומו של הפגם.
2. ל"**עקרון השתתפות**" של חברי הכנסת בהצבעות על הצעות חוק שני ממדים: השתתפות פיזית: לכל חברי הכנסת צריכה להיות האפשרות לנכוח פיזית באולם. השתתפות מהותית: יכולת לגבש דעה על החוק הנדון באופן עצמאי ומושכל.